

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลสรุปที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อจำกัดในงานวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไปในภายภาคหน้า

6.1 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเนื้อหาและผู้อ่านการ์ตูนแนวฮาโยว่าเป็นเช่นไร โดยใช้การคัดเลือกหนังสือการ์ตูนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกเรื่องที่ได้รับ ความนิยมสูงจากผู้อ่านจำนวน 5 เรื่อง และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบผสมผสานระหว่างวิธีอาสาสมัคร (Volunteer sampling) และวิธีการบอกต่อ (Snowball technique) จากนั้นจึงใช้วิธีการวิเคราะห์ เนื้อความ (Textual Analysis) โดยวิเคราะห์การเล่าเรื่องของการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง และใช้วิธีการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของการศึกษาเนื้อหาของการ์ตูนแนวฮาโย พบว่า มีโครงเรื่องโดยทั่วไปไม่ต่าง จากการ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิงที่เป็นเรื่องราวความรักระหว่างชายกับหญิงมากนัก กล่าวคือ มักเปิด เรื่องโดยตัวละครหลักสองตัว ซึ่งมักจะมีความรู้สึกในแง่ลบต่อกันในช่วงแรก หลังจากนั้น ความสัมพันธ์ของตัวละครในเรื่องก็จะพัฒนาขึ้นผ่านเหตุการณ์และปัญหาต่างๆ ในเรื่อง จนกระทั่ง กลายเป็นความรักต่อกันในที่สุด ส่วนใหญ่มักจะจบลงแบบสุขนาฏกรรม นั่นคือตัวละครได้ครอง รักกันอย่างมีความสุข และปัญหาทุกอย่างก็คลี่คลายลง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาหากติ (myth) นั่นคือ นำเสนอเรื่องเพศที่ไม่เป็นสังขรรณ (truth) ไม่ใช่ความจริงแท้ในโลกแห่งความเป็นจริง

แก่นเรื่องของการ์ตูนแนวฮาโย เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักเป็นหลัก แต่มีการนำเสนอ ความรักระหว่างชายกับชายอย่างชัดเจน และมองความรักระหว่างชายกับชายในแง่บวก บางเรื่องอาจ นำเสนอแนวคิดเรื่องความรักโดยไม่คำนึงว่าเป็นเพศใดอย่างชัดเจน

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นก็เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากความรักเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเกิดจากการ สับสนความรู้สึกของตนเองของตัวละคร และมักพบความขัดแย้งที่เกิดจากการที่ผู้อื่นมาชื่นชอบตัว ละครหลัก ซึ่งก่อให้เกิดความอิจฉาริษยาและสร้างปัญหาขึ้นมา

ฉากในการเล่าเรื่อง มักมีฉากในห้องนอนที่พบเห็นได้บ่อย ซึ่งเป็นเพราะการมีปฏิสัมพันธ์กันของตัวละครมักต้องการความเป็นส่วนตัวไม่ให้คนภายนอกรับรู้ และด้วยความเป็นผู้ชายด้วยกัน ทำให้สามารถแสดงความรู้สึกของตัวละครในสถานที่ที่เป็นส่วนตัวได้ดีกว่าในที่สาธารณะ สำหรับฉากอื่นๆ มักจะใช้ประกอบในเรื่องตามโครงเรื่องจองเรื่องนั้นๆ บางฉากก็พบเห็นได้บ่อย เช่น ฉากในโรงพยาบาล เพื่อทำให้อ่านรู้สึกสะเทือนใจในความสูญเสียของตัวละคร ซึ่งมักจะส่งผลให้จิตใจของตัวละครเปลี่ยนไปหลังจากความสูญเสีย

ส่วนมุมมองในการเล่าเรื่องนั้น มักจะใช้มุมมองของบุคคลที่หนึ่ง ซึ่งมักเป็นตัวละครเอกของเรื่อง แต่เมื่อเป็นการ์ตูนเรื่องยาวก็มักจะไม่ใช่มุมมองของตัวละครเดียวในการเล่าเรื่อง และบางครั้งก็ใช้มุมมองแบบรู้รอบด้านประกอบด้วย แต่โดยส่วนใหญ่ไม่ว่าผู้เล่าเรื่องจะเป็นใคร ก็มักจะเป็นมุมมองของชายรักชาย หรือผู้ที่ยอมรับเรื่องของชายรักชายได้เป็นอย่างดี ดังนั้นมุมมองในการเล่าเรื่องมักจะเป็นแง่บวกต่อกลุ่มชายรักชายเป็นส่วนใหญ่ นั่นคือเป็นมุมมองที่มองว่าชายรักชายเป็นเรื่องธรรมดาที่ยอมรับได้ และมีความเห็นอกเห็นใจต่อคนกลุ่มนี้

สิ่งที่โดดเด่นที่สุดและเป็นเอกลักษณ์ของการ์ตูนแนวยาโอโยก็คือลักษณะของตัวละคร ซึ่งจะมีการวาดให้เห็นถึงบทบาทของตัวละครอย่างชัดเจน และมีลักษณะคล้ายคลึงกันแทบทุกเรื่อง โดยเราสามารถแบ่งได้เป็น “ฝ่ายรุก หรือ พระเอก” และ “ฝ่ายรับ หรือ นายเอก” ซึ่งจะสามารถแยกแยะได้จากบทบาทในการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร และจากบุคลิกลักษณะและรูปลักษณ์ภายนอกของตัวละคร

ในเรื่องเกี่ยวกับเพศวิถีของตัวละครนั้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละเรื่อง ตัวละครในการ์ตูนแนวยาโอโยไม่จำเป็นต้องเป็นพวกรักร่วมเพศ (Homosexual) เสมอไป แต่อาจเป็นได้ทั้งพวกรักต่างเพศ (Heterosexual), พวกรักร่วมสองเพศ (Bisexual) หรือแม้กระทั่งปรับเปลี่ยนไปมา จากพวกรักต่างเพศในตอนต้น กลายเป็นพวกรักร่วมเพศในตอนท้าย หรือเปลี่ยนจากพวกรักร่วมสองเพศ กลายเป็นพวกรักเพศ หรือแม้กระทั่งมีความเป็นพวกรักต่างเพศ แต่กลับมีความสัมพันธ์กับเพศเดียวกันได้เฉพาะกับตัวละครเดียวเท่านั้น

ในส่วนของการศึกษาผู้อ่าน พบว่าส่วนใหญ่ผู้อ่านจะเป็นผู้หญิง มีวัยวุฒิและคุณวุฒิแตกต่างหลายหลายกันไป ส่วนใหญ่ผู้อ่านเริ่มมีพฤติกรรมการเปิดรับการ์ตูนแนวนี้ในช่วงวัยมัธยมต้นและมัธยมปลาย โดยมักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอ่านการ์ตูนสำหรับผู้หญิงธรรมดา ก่อน และส่วนใหญ่ผู้อ่านจะสามารถรับกับการ์ตูนประเภทนี้ได้เลย

ความถี่ในการเปิดรับของผู้อ่าน จะแปรผันไปตามการออกวางจำหน่าย ซึ่งมากน้อยไม่เท่ากันและคาดเดาไม่ได้ แต่เหตุผลประกอบที่ผู้อ่านใช้ในการเลือกเปิดรับก็คือ ลายเส้นของภาพ ความเชื่อถือในตัวนักเขียน และเนื้อเรื่องที่นำติดตาม

ปัจจัยในการเปิดรับของผู้อ่าน มาจากเหตุผลหลักคือ ความแปลกใหม่ (oddity) และ น่าสนใจเตตา (specular) ของเนื้อหา ความเบื่อหน่ายการ์ตูนแนวอื่นที่ซ้ำซากจำเจ ความลึกซึ้งใน มุมมองความรักระหว่างชายกับชาย (romantic) ลายเส้นการ์ตูนที่สวยงาม (artistic) และฉากหวือหวาที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ (sexual) ที่มีอยู่มากในการ์ตูนแนวนี้ในปัจจุบัน

ในด้านทัศนคติเรื่องเพศของผู้อ่าน ผู้อ่านส่วนใหญ่มีแนวคิดเรื่องความเข้าใจและการยอมรับเพศที่สามในสังคมมากขึ้นหลังจากที่ได้อ่านการ์ตูนแนวยาโอโย และค่อนข้างเปิดกว้างเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่ในด้านรสนิยมทางเพศ ส่วนใหญ่แล้วผู้อ่านซึ่งเป็นผู้หญิง ยังคงมีรสนิยมชอบเพศตรงข้าม (heterosexual) อยู่ตามปกติ แต่บางคนก็มีแนวคิดที่เปิดกว้างพอที่จะชอบเพศได้ทั้งสองเพศ (bisexual)

ในด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น ผู้อ่านทุกคนเห็นตรงกันว่าไม่มีผลกระทบที่ร้ายแรงใดๆ เกิดขึ้นกับตัวเอง พวกเขาอ่านการ์ตูนเพื่อความบันเทิง (Entertain) เป็นหลัก แต่ก็อาจจะได้มุมมองและข้อคิดดีๆ จากการ์ตูนไปบ้าง ส่วนผลกระทบในด้านที่เป็นผลเสียก็อาจเกิดจากการหมกมุ่นมากเกินไป หรือก็คือการเสพติดสื่อ (media addiction) อย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ผู้อ่านเสียเงินไปกับสื่อประเภทนี้มาก หรืออาจเสียเวลาไปกับการอ่าน จนทำให้เสียการเรียนไปบ้าง แต่ก็เฉพาะกับบางคนเท่านั้น และไม่ได้เป็นตลอดเวลา

ในส่วนของการสร้างเครือข่ายกลุ่ม ผู้ที่ชื่นชอบการอ่านการ์ตูนแนวนี้มีการรวมตัวในอินเทอร์เน็ตกันอย่างเหนียวแน่น มีการพบปะทำกิจกรรมร่วมกันจริงๆ อยู่บ่อยครั้ง ซึ่งมีลักษณะของเครือข่ายกลุ่มแบบการสื่อสารแบบทุกช่องทาง (All Channel Network) นั่นคือสมาชิกทุกคนต่างสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างอิสระ การพบปะทำกิจกรรมใดๆ สามารถทำได้อย่างอิสระและไม่จำกัดในเรื่องเวลาหรือจำนวนคน เจ้าของเว็บไซต์หรือกระดานข่าวไม่ได้เป็นศูนย์กลางในการสื่อสารโดยตรง แต่เพียงอำนวยความสะดวกทางด้านการสื่อสารระหว่างกันให้กับสมาชิกเท่านั้น

จากการวิจัยพอจะกล่าวได้ว่า สิ่งที่ทำให้การ์ตูนแนวยาโอโยมีความน่าสนใจแตกต่างไปจากการ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิงที่มีตัวเอกเป็นชายหญิงทั่วไปนั้นอยู่ที่ความแปลกใหม่ (oddity) ของเนื้อหาการ์ตูนที่ไม่เหมือนกับการ์ตูนอื่นทั่วไป และเนื้อหาเกี่ยวกับชายรักชายซึ่งเป็นสิ่งที่แปลกใหม่สำหรับผู้อ่านที่เป็นผู้หญิง ความรักอันบริสุทธิ์ที่ก้าวข้ามเรื่องความเป็นเพศใดออกไป ความยากลำบากและการฝ่าฝืนอุปสรรคเพื่อที่จะได้รักกัน นั้นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายนั้นไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมนั่นเอง ซึ่งทำให้เนื้อหาที่มีความเพ้อฝันในด้านความรักที่ดูงดงาม (romantic) และเนื่องจากตัวละครหลักเป็นผู้ชายทั้งหมด ทำให้ผู้อ่านไม่ค่อยได้พบเห็นฉากที่คนทั่วไปอาจเรียกว่า ‘น้ำเน่า’ เช่น การทะเลาะตบตีด้วยความอิจฉาเพื่อแย่งพระเอก การร้องอนไร้สาระแบบไม่มีเหตุผล ฯลฯ นั้นเพราะบุคลิกตัวละครชายนั้นจะมีความตรงไปตรงมากกว่าตัวละครหญิงนั่นเอง

แต่ในขณะเดียวกัน ชีวิตรักของชายกับชายในการ์ตูน ก็ไม่ได้เหมือนกับชีวิตรักของชายกับชายในชีวิตจริง ผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงก็มีความสุขใจที่จะอ่านเรื่องราวในแง่มุมของคนนอก โดยไม่จำเป็นต้องเอามาเทียบกับชีวิตจริงของตนเองมากนัก เพราะเรื่องราวของชายรักชายเป็นเรื่องค่อนข้างไกลตัว ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การ์ตูนแนวฮาโยก็คือ “การ์ตูนเกี่ยวกับชายรักชายที่ทำเพื่อผู้อ่านที่เป็นผู้หญิง” นั่นเอง

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยนี้จะเห็นว่า ผลที่ได้ค่อนข้างตรงกับข้อสันนิษฐานในการวิจัยเบื้องต้นของผู้วิจัย ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากประสบการณ์ส่วนตัวผู้วิจัยเองในการคลุกคลีกับการอ่านหนังสือการ์ตูนและผู้อ่านที่อ่านการ์ตูนแนวฮาโยมามากนั่นเอง

จากผลการวิจัยที่ได้ ทำให้ได้ทราบว่าคุณลักษณะทั่วไปของการ์ตูนแนวฮาโยก็ยังคงเป็นไปตามแนวคิดในการเล่าเรื่อง นั่นคือมีองค์ประกอบในการเล่าเรื่องอยู่ครบถ้วน แต่ในงานวิจัยนี้ไม่ได้กล่าวถึงในเรื่องของสัญลักษณ์พิเศษ นั่นเพราะว่าการ์ตูนแนวฮาโยนั้น ไม่ได้มีสัญลักษณ์พิเศษอะไรที่แตกต่างโดดเด่น ในแง่ของความเป็นหนังสือการ์ตูนที่ต่างไปจากการ์ตูนประเภทอื่นในส่วนนี้สักเท่าไร ซึ่งในงานวิจัยเกี่ยวกับการ์ตูนญี่ปุ่นอื่นๆ โดยเฉพาะในงานวิจัยของ ชไมพร สุขสัมพันธ์ (2541) ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับสัญลักษณ์ในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น โดยเฉพาะ ก็ได้กล่าวถึงในส่วนนี้ไปมากแล้ว

แต่สิ่งที่แตกต่างโดดเด่นจากการ์ตูนประเภทอื่นอย่างชัดเจน ก็ได้แก่ แก่นเรื่องในการนำเสนอที่มีลักษณะเฉพาะในการนำเสนอรูปแบบของความรักความสัมพันธ์ ที่ไม่เหมือนกับการ์ตูนประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะการ์ตูนบางเรื่อง เช่น *Bronze* ที่นำเสนอแนวคิดเรื่องความรักโดยไม่คำนึงถึงเรื่องเพศอย่างชัดเจนตามแบบยุคหลังสมัยใหม่ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และไม่ยึดติดอยู่ในกรอบความคิดทฤษฎีใดๆ นั่นคือไม่ได้มองว่าคนรักของตนจะเป็นชายหรือหญิง ไม่ว่าจะในแง่ของเพศ (sex) เพศสภาพ (gender) และในด้านของเพศวิถี (sexuality) หรืออย่างกรณีในเรื่อง *เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก* ก็เป็นการนำเสนอถึงความรักความผูกพันในแบบที่ ‘มากกว่าเพื่อนแต่ไม่ใช่คนรัก’ ตามแบบที่หนุ่มสาวในยุคสมัยนี้นิยมใช้กันได้เป็นอย่างดี โดยสรุปแล้วแก่นเรื่องของการ์ตูนแนวฮาโยก็คือการนำเสนอในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเพศ (sexual relationship) ที่นำไปสู่เรื่องของเพศสัมพันธ์ (sexual intercourse) นั่นเอง

ในส่วนของตัวเองละครนั้น ลักษณะภายนอกและลักษณะนิสัยของตัวเองละครในการ์ตูนแนวฮาโย ก็มีรูปแบบที่คล้ายกันเกือบทุกเรื่อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อ่านสามารถใช้สามัญสำนึกในการแยกแยะและพิจารณาบทบาทของตัวเองละครได้โดยไม่ต้องมีใครอธิบาย ซึ่งแม้แต่คนที่ไม่เคยอ่านการ์ตูนแนวนี้มาก่อนก็ยังสามารถเข้าใจบทบาทของตัวเองละครได้ นั่นเพราะว่าความจริงแล้วก็เป็นเพียงการเปลี่ยนตัวละครจาก “นางเอก” มาเป็น “นายเอก” หรือตัวละครหญิงมาเป็นชายนั่นเอง โดยทั่วไป

ฝ่ายรุกหรือพระเอก จะมีความเป็นชาย (masculinity) ในส่วนของรูปร่างภายนอกและลักษณะนิสัย ส่วนตัวละครฝ่ายรับหรือนายเอก ก็จะมีความเป็นหญิง (femininity) อยู่ทั้งทางรูปร่างภายนอกและอุปนิสัย แต่ในส่วนของตัวละครฝ่ายนายเอกนี้ บางครั้งก็อาจมีความเป็นชายมากกว่าความเป็นผู้หญิง แต่จะไม่มากไปกว่าพระเอก แต่ทั้งนี้ เมื่อเอาตัวละครนายเอกไปเปรียบเทียบกับตัวละครหญิงทั่วไปแล้ว ก็ยังมีความเป็นชายอยู่มากกว่าความเป็นหญิงอยู่ดี

นอกจากนี้ตัวละครในการ์ตูนแนวฮาโอโยยังมีความเป็นปัจเจกชน (individual) สูง มีบุคลิกแปลกแยก ไม่เหมือนคนทั่วไปตามแนวคิดแบบยุคหลังสมัยใหม่ กล่าวคือ บุคลิกลักษณะของตัวละครที่มีความโดดเด่นในแทบทุกเรื่อง มักจะมีความสนใจแต่ตัวเอง เอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง ไม่สนใจสังคมรอบข้าง เชื่อมมั่นในความคิดของตนเอง ไม่ชอบทำอะไรตามอย่างใคร ทำตัวแปลกแยกหรืออาจเรียกได้ว่าขวางโลก เช่น ตัวละครชื่อ นัน โจ โคจิ จากเรื่อง Bronze, ตัวละครชื่อ บลัด จากเรื่อง คำานานภูติน้ำแข็ง, ตัวละครชื่อ โฮซากะ คิโยมิเนะ จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก เป็นต้น

เมื่อทำการวิเคราะห์ในเรื่องของเพศวิถี (sexuality) ของการ์ตูนแนวฮาโอโยแล้วจะพบว่า มีความลึกลับไม่แน่นอนในหลายด้าน ทั้งในเรื่องรสนิยมทางเพศของตัวละคร ซึ่งปรับเปลี่ยนไปได้เสมอ ไม่จำเป็นต้องเป็นพวกรักร่วมเพศเสมอไป ความรักและความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครชายที่ไม่จำเป็นต้องมีเรื่องเพศสัมพันธ์มาเกี่ยวข้อง ความรักในรูปแบบที่มากกว่าเพื่อนแต่ยังไม่ใช้คนรัก รวมถึงเรื่องของสังคมและคนรอบข้างในการ์ตูนฮาโอโย ที่มักจะมองความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายในแง่บวก เช่น ในการ์ตูนเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลกนั้น ตัวละครหญิงในเรื่องส่วนใหญ่ชื่นชอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครชายในเรื่องมาก ถึงขนาดสนับสนุนให้รักกันมากกว่าเพื่อน

ทั้งนี้หากมองในแง่ของโลกแห่งจินตนาการ (Imagination) และโลกแห่งความเป็นจริง (Real world) แล้ว ก็จะพบว่า ตัวละครในเรื่องมองความรักของชายรักชายในแบบอุดมคติ นั่นคือมองว่าเป็นสิ่งสวยงาม เป็นความรักที่บริสุทธิ์ แต่ในโลกของความเป็นจริงแล้ว ชีวิตของชายรักชายไม่ได้สวยงามแบบนั้น และสังคมรอบข้างที่มองก็ยังคงมองในแง่ลบมากกว่าเรื่องราวในหนังสือการ์ตูนมากนัก

แต่เมื่อมองในอีกแง่หนึ่ง ในโลกแห่งความเป็นจริงแล้ว ผู้อ่านการ์ตูนแนวฮาโอโยก็เหมือนกับตัวละครในการ์ตูน นั่นคือ ชื่นชอบความรักระหว่างชายกับชาย จนบางครั้งถึงขั้นสนับสนุนให้รักกันจริงๆ ดังนั้นก็อาจจะกล่าวได้ว่า ในส่วนของมุมมองต่อชายรักชายของทั้งตัวละครและเนื้อหาในการ์ตูนแนวฮาโอโย ก็เป็นภาพสะท้อนของผู้อ่านการ์ตูนแนวฮาโอโยในชีวิตจริงด้วยนั่นเอง

ดังนั้นหากเรามองในแง่ของเพศวิถี (sexuality) แล้ว ก็จะพบว่าในการ์ตูนแนวฮาโอโยนั้นมีความเป็นยุคหลังสมัยใหม่อยู่ นั่นคือมีความลึกลับไม่แน่นอน เช่น ในช่วงแรกตัวละครอาจเป็น

พวกกรีกต่างเพศ แต่เมื่อเรื่องราวดำเนินไปก็กลายเป็นพวกกรีกร่วมเพศ และเมื่อเรื่องราวดำเนินต่อไป อีกตัวละครนั้นก็อาจไปมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม กลายเป็นพวกกรีกร่วมสองเพศอีกก็ได้ และตอนจบก็อาจจะกลับมาเป็นพวกกรีกร่วมเพศแบบเต็มตัว

แต่ในขณะที่เดียวกัน หากมองในแง่ของลักษณะภายนอกและลักษณะนิสัยของตัวละคร ก็จะเห็นว่ายังคงอยู่ในกรอบค่านิยม (social value) และมาตรฐานของสังคม (social norm) อยู่ กล่าวคือ ยังคงลักษณะของชายรักชายตามแบบที่สังคมมองว่าชายรักชายเป็น คือ มีผู้ที่รับบทบาทเป็นผู้ชาย และเป็นผู้หญิงแบ่งแยกกัน รวมถึงลักษณะตัวละครที่ยังคงแนวคิดผู้ชายเป็นใหญ่เอาไว้ นั่นคือ ตัวละครที่รับบทเป็นพระเอก จะมีความเป็นชายมากกว่า คู่มืออำนาจเหนือกว่า ทั้งๆ ที่ตัวละครต่างก็เป็นผู้ชายเหมือนกัน

ดังนั้นจะเห็นว่าการดูแนวยาโอโยนั้นมีความเป็นยุคหลังสมัยใหม่ แต่ก็ยังไม่ใช่ในแบบที่เต็มตัวนัก กล่าวคือ มีทั้งแง่มุมที่แหวกกรอบแนวคิดความเชื่อเดิม แต่ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีแง่มุมที่ยังคงเป็นไปตามกรอบค่านิยมของสังคมอยู่ ทั้งนี้อาจเกิดขึ้นจากทั้งความตั้งใจของผู้แต่งเอง หรืออาจเกิดขึ้นจากความไม่ตั้งใจ แต่จิตสำนึกของผู้แต่งซึ่งเป็นผู้หญิงนั้น แม้ว่าจะพยายามออกจากกรอบของสังคมมากเท่าไร แต่ก็ยังคงมีความเชื่อฝังลึกเกี่ยวกับค่านิยมเรื่องชายเป็นใหญ่อยู่ดีนั่นเอง

จากการศึกษาเนื้อหาการ์ตูนเหล่านี้เอง ทำให้ผู้วิจัยได้พบว่ามีแนวคิดเกี่ยวกับการดูในยุคนปัจจุบันที่เราควรจะทำความเข้าใจให้ดีขึ้น และผู้วิจัยจะได้นำเสนอแนวคิดนี้ในส่วนของข้อเสนอแนะต่อไป

นอกจากนี้จากการวิจัยยังทำให้ได้รู้ว่าผู้อ่านหนังสือการ์ตูนแนวยาโอโยส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง และกว่าครึ่งของผู้ให้สัมภาษณ์เคยผ่านการเรียนในโรงเรียนหญิงล้วนมาก่อน ซึ่งข้อสังเกตที่ได้นี้อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้อ่านเลือกเปิดรับการ์ตูนแนวยาโอโย เพราะการเรียนในโรงเรียนหญิงล้วนนั้น ย่อมจะมีเรื่องราวความรักแบบเด็กๆ (puppy love) ระหว่างเด็กผู้หญิงด้วยกันอยู่ด้วย ซึ่งการที่ผู้อ่านที่เคยผ่านการเรียนในโรงเรียนหญิงล้วนมาก่อน ก็อาจจะทำให้การยอมรับในเรื่องความรักระหว่างเพศเดียวกันทำได้ง่าย แต่ข้อสังเกตนี้ก็ยังไม้อาจถือเป็นข้อสรุปได้ เพราะปัจจัยนี้อาจจะใช่หรือไม่ใช่ส่วนสำคัญในการเลือกเปิดรับของผู้อ่านก็เป็นได้

แนวคิดและพฤติกรรมของผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอโย มีพฤติกรรมในการเปิดรับการ์ตูนแบบปกติทั่วไปคล้ายสื่อชนิดอื่นๆ เหตุผลในการเปิดรับมีเหตุผลหลักที่สามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งเป็นพฤติกรรมโดยทั่วไปของมนุษย์ นั่นคือ ความแปลกใหม่และความน่าสนใจ ซึ่งเกิดจากความเบื่อหน่ายต่อสื่อชนิดเดียวกันที่มีเนื้อหาซ้ำซากจำเจนั่นเอง แต่สิ่งที่แตกต่างจากเหตุผลในการเปิดรับสื่ออื่นอย่างหนึ่งของผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอโยก็คือ โดยทั่วไปมนุษย์มักจะเลือกรับสารที่มีเนื้อหาใกล้ตัวหรือสะท้อนถึงวิถีชีวิตและทัศนคติของตนเอง แต่ในการเปิดรับการ์ตูนแนวยาโอโยของผู้อ่านนั้น

ผู้อ่านบางส่วนกลับเลือกเปิดรับโดยให้เหตุผลว่าเป็นเพราะมันเป็นเรื่องไกลตัว เมื่ออ่านแล้วรู้สึกว่าคุณเองไม่จำเป็นต้องไปเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องนั้น จึงรู้สึกสบายใจมากกว่าการอ่านการ์ตูนที่เป็นความรักระหว่างชายหญิง ซึ่งในจุดนี้เป็นสิ่งสะท้อนความคิดของคนในยุคนี้ที่น่าสนใจ นั่นคือ พวกเขาไม่ต้องการรับรู้เรื่องราวที่ตนเองต้องเข้าไปเกี่ยวข้องมากนัก ตนเองไม่จำเป็นต้องรู้สึกกับฝืดชอบต่อเนื้อหาที่รับเข้าไป เนื่องจากไม่ใช่เรื่องที่ตนเองจะมีส่วนร่วมอยู่ได้ จึงเป็นเพียงการรับสื่อเพื่อความบันเทิงและปล่อยให้มันผ่านไปเท่านั้น

ผู้อ่านมีทัศนคติเปิดกว้างในเรื่องเพศเป็นอย่างมาก ซึ่งในส่วนทัศนคติเรื่องเพศนี้ จะแสดงออกให้เห็นถึงความเป็นคนในยุคหลังสมัยใหม่ได้ดี จากแนวคิดที่เปิดกว้างมากจนบางครั้งดูน่าตกใจ เช่น การยอมรับได้หากคนรัก(ผู้ชาย) จะเปลี่ยนไปเป็นพวกรักร่วมเพศ (homosexual) หรือการที่อยากสนับสนุนให้คนรักของตนเป็นรักร่วมเพศ เป็นต้น กล่าวคือพวกเขามีทัศนคติในเรื่องเพศที่ไม่ยึดติดอยู่กับกรอบของวัฒนธรรมและกรอบของทฤษฎีทั่วไป แต่ทัศนคติเหล่านี้ก็ยังขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายด้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู และวิถีชีวิตของผู้อ่านเอง นั่นคือ ผู้อ่านส่วนใหญ่มักจะเริ่มอ่านมาตั้งแต่สมัยยังเด็ก แต่เมื่อเติบโตขึ้น ทัศนคติในเรื่องต่างๆ ก็จะชัดเจนขึ้น บางคนอาจจะมีความคิดที่เปลี่ยนไป ในขณะที่บางคนก็ยังคงมีความคิดเปิดกว้างเช่นเดิมไม่ว่าจะอ่านมานานมากเพียงใดก็ตาม

แม้ว่าทัศนคติในเรื่องเพศของผู้อ่านจะค่อนข้างเปิดกว้างในหลายด้าน และไม่ยึดติดกับกรอบความคิดความเชื่อเดิม รวมถึงค่านิยมและมาตรฐานทางสังคมมากนัก แต่ทว่าก็ยังไม่ได้หลุดจากกรอบออกไปเสียทีเดียว หากเปรียบเทียบแล้วก็จะอาจจะกล่าวได้ว่าผู้อ่านนั้นก้าวขาข้างหนึ่งออกไปจากกรอบของค่านิยมทางสังคม แต่ขาอีกข้างหนึ่งก็ยังคงอยู่ในกรอบของสังคมอยู่ดี ดังเช่นแม้ว่าผู้อ่านจะยอมรับในเรื่องของชายรักชายในสังคมได้ดี และบอกว่าหากเกิดเรื่องเบี่ยงเบนทางเพศกับคนใกล้ชิดของพวกเขา ก็คิดว่าจะสามารถยอมรับได้ก็ตาม แต่ตัวพวกเขาเองจริงๆ แล้วส่วนใหญ่ก็ยังอยากมีชีวิตที่อยู่ในกรอบค่านิยมของสังคมตามปกติอยู่ดี หรือแม้กระทั่งพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อของผู้อ่าน ซึ่งบางคนก็ยังคงต้องอ่านแบบหลบซ่อนไม่ให้ครอบครัวรู้ เพราะเกรงจะเกิดปัญหาขึ้น เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าการเปิดรับสื่อชนิดใด ก็จะส่งผลต่อทัศนคติของผู้รับสารได้ด้วย ดังเช่นจากผลที่ได้เกี่ยวกับเรื่องทัศนคติต่อชายรักชายในชีวิตจริงของผู้อ่าน ซึ่งพบว่าผู้อ่านทุกคนมีทัศนคติต่อกลุ่มชายรักชายในชีวิตจริงดีขึ้น มากหรือน้อยแล้วแต่บุคคล แต่โดยรวมแล้วเรียกได้ว่าดีขึ้น มีความเข้าใจและเห็นใจมากขึ้น รวมถึงส่งผลให้เกิดทัศนคติต่อต้านต่อคำวิพากษ์ของสังคมที่มองการ์ตูนแนวยาโอยและชายรักชายในแง่ลบอีกด้วย ดังเช่นผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในเรื่องของการที่สังคมวิพากษ์การ์ตูนยาโอยว่าเป็นสื่อลามกอนาจาร ผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอยส่วนใหญ่จะต่อต้านการนำเสนอของสื่อที่นำเสนอด้านลบของการ์ตูนแนวยาโอย และมีความคิดที่ว่าสังคมควรจะมีใจให้ต้องแท้และเปิดกว้างให้มากกว่านี้

ในเรื่องการรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายนั้น ก็เป็นไปตามแบบที่เป็นที่นิยมในยุคสมัยนี้ นั่นคือ ใช้การรวมกลุ่มในอินเทอร์เน็ตเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารในสิ่งที่สนใจร่วมกัน ซึ่งเป็นช่องทาง การสื่อสารที่เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว โดยจะเกิดขึ้นเองคนคนหนึ่งที่ชอบสื่อชนิดนี้ ได้ จัดทำช่องทาง การสื่อสารขึ้นมา จนกลายเป็นเครือข่ายกลุ่มใหญ่ แม้ว่าจะมีคนที่เรียกได้ว่าเป็นผู้นำ กลุ่มอยู่ แต่ก็ไม่ใช่เครือข่ายการสื่อสารที่มีแบบแผนแน่นอน เพราะการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตมี ช่องว่างและอิสระมากมาย ดังนั้นเครือข่ายของผู้อ่านจึงเป็นการสื่อสารแบบทุกช่องทาง (All channel network) กล่าวคือ ใครจะติดต่อสื่อสารกับใครก็ได้ ผ่านตัวกลางคือเว็บไซต์และเว็บบอร์ด หรือไม่ก็ได้ มีอิสระในการนัดพบรวมกลุ่มภายนอกโลกอินเทอร์เน็ตอย่างไรก็ได้ ซึ่งผู้ที่ชื่นชอบ การดูแนวยาโอโยก็มีการรวมกลุ่มกันในโลกแห่งความเป็นจริงบ่อยครั้ง ทั้งการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนข่าวสารและสื่อแนวยาโอโยชนิดต่างๆ รวมถึงทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น จัดทำการ์ตูนแนว ยาโอโยที่วาดขึ้นเองออกขาย แต่งตัวด้วยชุดของตัวละครที่ชื่นชอบหรือที่เรียกว่าคอสเพลย์ (cos-play) เพื่อประกวดตามงานต่างๆ เป็นต้น

จะเห็นว่าการรวมกลุ่มของผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอโย ก็คือการรวมกลุ่มของกลุ่มคนที่มี รสนิยมในการเปิดรับสื่อและรสนิยมทางเพศที่คล้ายคลึงกัน เพื่อทำกิจกรรมที่ชื่นชอบร่วมกันอย่าง หนึ่งนั่นเอง

เมื่อพิจารณาในแง่ของรสนิยมทางเพศ (sexual taste) ของกลุ่มผู้อ่าน จะพบว่ามีอยู่สองกลุ่ม นั่นคือผู้อ่านที่เป็นพวกรักต่างเพศ (heterosexual) ซึ่งผู้อ่านกลุ่มนี้เลือกเปิดรับการ์ตูนแนวนี้ก็เพราะ พวกเขาสนใจในเรื่องของเพศตรงข้าม ในเรื่องของผู้ชายเป็นผู้เล่า ซึ่งเป็นจุดที่ดึงดูดให้พวกเขาเปิดรับ ส่วนกลุ่มผู้อ่านที่เป็นพวกกรักร่วมสองเพศ (bisexual) พวกเขาก็อาจจะเปิดรับด้วยปัจจัยเดียวกัน นั่น คือ สนใจเรื่องของผู้ชายที่ผู้ชายเป็นผู้เล่า และยังได้สะท้อนถึงรสนิยมทางเพศของตนเองที่สามารถ รักเพศเดียวกันได้อีกด้วย

ในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นกับผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอโยนั้น จะเห็น ได้ว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่เลือกรับสื่อในแบบของคนในยุคหลังสมัยใหม่ กล่าวคือ การที่เขาจะเลือกรับ และตีความด้วยเหตุใดๆ ในสื่อ นั้น ก็ขึ้นอยู่กับตัวผู้อ่านเอง ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับตัวบทนั้น ดังนั้นผู้อ่าน ส่วนใหญ่จึงคิดว่าผลกระทบใดๆ ที่จะเกิดขึ้น น่าจะขึ้นอยู่กับตัวแต่ละคนที่จะตีความและเลือกรับ สิ่งใดจากตัวบทไปนั่นเอง

ทั้งนี้ ในส่วนของตัวผู้วิจัยเองซึ่งยอมรับว่ามีแนวคิดตามแบบยุคหลังสมัยใหม่ และทำการ วิจัยในกระบวนทัศน์ยุคหลังสมัยใหม่ ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่า แม้ว่าจะพยายามนำเอาทฤษฎีและ แนวคิดมากมายมาใช้ในการอธิบายในทุกๆ ประเด็นของการวิจัยนี้สักเพียงใด แต่สุดท้ายแล้ว ก็เป็น เพียงแค่ความพยายามที่จะตอบปัญหาที่ไม่อาจหาข้อสรุปได้เท่านั้นเอง เพราะถึงจะต้องการอธิบาย และทำความเข้าใจกับเนื้อหาของการ์ตูนแนวนี้สักเท่าใด ผลที่เกิดขึ้นก็คือ การ์ตูนก็ยังคงเป็นการ์ตูน

อยู่เสมอ ถึงเราจะพยายามทำความเข้าใจว่าทำไมผู้แต่งถึงเขียนฉากนี้ออกมา หรือพยายามคิดว่าผู้แต่งต้องการสื่อถึงเรื่องใดเป็นพิเศษหรือไม่ ซึ่งหากพยายามคิดให้ลึกซึ้งก็จะสามารถอธิบายออกมาได้โดยอาศัยกรอบทฤษฎี แต่ทว่าในความเป็นจริงแล้ว บางทีผู้เขียนหรือผู้แต่งอาจจะเขียนลงไปเพียงเพราะว่ามันเป็นสิ่งที่ต้องเขียนตามครรลองของการเขียนการ์ตูนเท่านั้นเอง ซึ่งผู้ที่อ่านและดูการ์ตูนมากมายย่อมจะรู้ได้ในทันที เปรียบเทียบไปก็เหมือนกับเวลาคนที่ดูละครโทรทัศน์หลายๆ ก็จะสามารถเดาได้ว่าฉากต่อไปจะเป็นอย่างไรนั่นเอง ทำให้ผู้อ่านการ์ตูนส่วนใหญ่ไม่มีความคิดลึกซึ้งต่อรายละเอียดปลีกย่อยในการ์ตูนมากนัก ส่วนใหญ่ผู้อ่านจะจดจำและสนใจเพียงแต่เรื่องราวในหนังสือการ์ตูนเพียงเท่านั้น ซึ่งก็อาจเรียกได้ว่าเป็นการเลือกเปิดรับสื่อเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียวนั่นเอง

ในส่วนของทัศนคติและการเปิดรับของผู้อ่านเองก็ดี ผู้วิจัยพบว่าผู้บริโภคสื่อโดยเฉพาะสื่อการ์ตูนนั้น ส่วนใหญ่ไม่ได้คิดลึกซึ้งมากมายว่าตนเองนั้นเสพสื่อเหล่านั้นไปเพื่ออะไร กว่าครึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์นั้น บอกตรงกันว่า พวกเขาอ่านการ์ตูน เพราะมันเป็นการ์ตูน และเห็นมันเป็นการ์ตูนที่อ่านเพื่อความบันเทิงเท่านั้น ไม่ได้คิดลึกซึ้งว่ามันจะสะท้อนถึงชีวิต ทัศนคติหรือรสนิยมทางเพศของตนเองแต่อย่างใด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้คำตอบง่ายๆ ในทันทีที่ผู้วิจัยถามคำถามถึงสาเหตุในการเปิดรับ ว่าที่อ่านก็เพราะว่าเนื้อหาสนุกชวนติดตามเพียงเท่านั้นเอง และก็ไม่ได้เห็นว่าการ์ตูนแนวนี้จะมีอะไรผิดปกติไปจากการ์ตูนแนวอื่นมากมายสักเท่าไร ผู้วิจัยต้องถามคำถามซ้ำและให้เวลาในการคิด ผู้ให้สัมภาษณ์จึงจะให้คำตอบอื่นๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วพวกเขาเลือกบริโภคสื่อแบบผิวเผินและเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียวจริงๆ แต่ทั้งนี้ก็ไม่ใช่ว่าพวกเขาจะไม่คิดอะไรเลยต่อสื่อประเภทนี้ เพียงแต่ว่าผู้อ่านไม่เคยคิดลึกซึ้งถึงทัศนคติของตนเองมากขนาดนี้ จนกระทั่งผู้วิจัยได้สอบถามนั่นเอง

แต่ทั้งนี้ ในงานวิจัยก็จำเป็นต้องกล่าวอ้างถึงทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ไม่เช่นนั้นก็จะไม่สามารถเรียกว่างานวิจัยได้ แม้ว่าบางครั้งการใช้ทฤษฎีมาอธิบายเรื่องเหล่านี้ ก็ไม่ได้ทำให้คนทั่วไปเข้าใจถึงความเป็นจริงของเนื้อหาและผู้อ่านการ์ตูนประเภทนี้ได้สักเท่าไรก็ตาม ซึ่งนี่เป็นเรื่องหนึ่งที่เป็นคำถามอยู่ในใจของผู้วิจัยมานานแล้วว่า เหตุใดเราจึงต้องใช้ภาษาที่ทำให้คนกว่า 80-90% ในประเทศนี้อ่านแล้วไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่เราต้องการสื่อออกมาด้วย และมันจะมีประโยชน์อะไร หากเราทำวิจัยเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เราไม่สามารถนำเสนอสิ่งที่เราค้นพบออกมาให้กลุ่มเป้าหมายหลักที่เราทำการศึกษานั้นเข้าใจได้

การที่กลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยทำการศึกษา ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการสื่อออกมาได้ ก็จะทำให้กลุ่มเป้าหมายนั้นมองว่าผู้วิจัยไม่ได้เข้าใจและเข้าถึงอย่างถ่องแท้ และพวกเขาก็คงรู้สึกว่าคุณวิจัยเพียง “นั่งเทียน” เขียนในสิ่งที่ผู้วิจัยไม่ได้เข้าใจจริงๆ ออกมาเท่านั้นเอง

นอกจากนี้สำหรับกลุ่มคนที่ไม่ใช่ผู้นิยมบริโภคสื่อชนิดนี้ ก็ยอมไม่เข้าใจว่าเหตุใดจึงมีคนนิยมอ่าน และมองว่าสื่อชนิดนี้เป็นเรื่องไร้สาระ เพราะดูเหมือนว่าแค่พูดถึง “การ์ตูน” คนที่ไม่ใช่นักอ่านหรือนักดูการ์ตูนก็จะมองว่ามันไร้แก่นสารเสียแล้ว ทั้งๆ ที่ยังไม่ได้รับรู้และเข้าใจเลยว่าเนื้อหาข้างในเป็นเช่นไร

ดังนั้นจุดประสงค์แอบแฝงส่วนหนึ่งของตัวผู้วิจัยเอง ซึ่งเกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังจากการวิจัยก็คือ ต้องการนำเสนอให้เห็นว่า สามารถทำให้สิ่งที่มักถูกมองว่าไร้สาระ กลายเป็นเรื่องที่มีสาระขึ้นมาได้ และพยายามลบล้างหรืออย่างน้อยก็เรียกกรองให้คนทั่วไปหันมารับฟังว่า คำกล่าวที่ว่า “การ์ตูนเป็นเรื่องของเด็ก” นั้น มันไม่ความจริงเสียแล้วในปัจจุบันนี้ และต้องการบอกแก่กลุ่มคนที่ไม่เข้าใจสื่อประเภทนี้ว่า ความจริงแล้วสื่อจำพวกนี้ไม่ได้มีอิทธิพลในด้านร้ายมากไปกว่าสื่อชนิดอื่นแต่อย่างใด และอยากให้คนทั่วไปได้ปรับความเข้าใจ หรืออย่างน้อยก็ยอมรับฟังว่า สิ่งที่คนทั่วไปเรียกว่า “การ์ตูนเกย์” นั้น ไม่ได้เป็นสื่อที่เลวร้ายเหมือนอย่างที่คนมักจะรู้สึกเมื่อฟังชื่อแต่อย่างใด แต่ก็เป็นเพียงสื่อชนิดหนึ่งที่มีทั้งด้านดีและด้านไม่ดี ซึ่งสุดท้ายแล้วก็ขึ้นอยู่กับผู้รับสารว่าจะเลือกรับสิ่งใดไปนั่นเอง

6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยนี้มีข้อจำกัดอยู่ในหลายส่วนด้วยกัน ทั้งในส่วนของเนื้อหาของหนังสือการ์ตูน ที่การ์ตูนบางเรื่องผู้วิจัยไม่สามารถหามาได้ครบทุกเล่ม เนื่องด้วยบางเรื่องนั้นตีพิมพ์ออกมานานแล้ว ทำให้หาบางเล่มที่เก่ามากไม่พบ ซึ่งได้แก่เรื่อง Love Mode และ ตำนานภูติน้ำแข็ง นอกจากนี้การ์ตูนบางเรื่องก็ยังตีพิมพ์ในประเทศไทยไม่จบบริบูรณ์ ได้แก่เรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก และ G.Defend

นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยทำการวิจัยจากฉบับภาษาไทย ทำให้การตีความเนื้อหาบางอย่างอาจผิดพลาดได้ หากการจัดทำคำแปลของการ์ตูนเรื่องนั้นๆ ผิดพลาด เช่น การแปลตอนจบของของการ์ตูนเรื่อง Bronze ที่ทางสำนักพิมพ์แปลผิดไปจากต้นฉบับ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความสับสนต่อเนื้อเรื่องว่าเป็นการจบแบบสุขนานุกรมหรือโสขนานุกรมกันแน่ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยต้องทำการค้นคว้าและสอบถามถึงตอนจบจริงๆ ของเรื่องนี้จากผู้ที่ได้อ่านฉบับภาษาญี่ปุ่นมาแล้ว

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์นั้น แม้ว่าจะคัดเลือกมาจากกลุ่มผู้ที่นิยมบริโภคหนังสือการ์ตูนแนวนี้เป็นอย่างมากอยู่แล้ว แต่ก็ไม่อาจยืนยันได้เต็มที่เป็นพฤติกรรมและทัศนคติของผู้อ่านการ์ตูนแนวนี้โดยรวมได้ทั้งหมด เพราะพฤติกรรมและทัศนคติของแต่ละบุคคลก็อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ เมื่อได้รับสื่ออื่นๆ และด้วยวิมุติที่เพิ่มมากขึ้น

6.4 ข้อเสนอแนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้คลุกคลีอยู่ในแวดวงของนักอ่านและนักวิจารณ์ด้วยตัวเอง มาเป็นเวลาพอสมควร ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบใหม่ๆ ของนักอ่านและนักวิจารณ์ในสมัยนี้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีที่จะนำมาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการวิจัยอื่นๆ ต่อไปในอนาคต

6.4.1 การแบ่งประเภทการ์ตูนแนวยาโอโยตามลักษณะการนำเสนอเรื่องเพศสัมพันธ์

หากไม่ได้ทำการศึกษาอย่างลึกซึ้ง คนทั่วไปก็มักจะมองว่าหนังสือการ์ตูนแนวยาโอโยหรือที่คนทั่วไปเรียกกันอย่างง่าย ๆ ว่า การ์ตูนเกย์ นั้นเป็นหนังสือการ์ตูนที่มุ่งเน้นแต่การนำเสนอเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย จนถึงขั้นที่บางคนเรียกว่าเป็นสื่อลามกอนาจารชนิดหนึ่ง ซึ่งก็ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันเรื่องที่มีการตีพิมพ์นั้นก็มักนำจุดนี้มาเป็นจุดขาย หากแต่ในความเป็นจริงแล้วก็ยังมีหนังสือการ์ตูนแนวนี้ที่ไม่ได้เน้นที่การนำเสนอเรื่องเพศสัมพันธ์มาก และบางเรื่องก็อาจจะไม่มีฉากเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์เลย ดังเช่นที่ผู้วิจัยพบว่าการ์ตูนแนวยาโอโยนั้น แม้ว่าจะมีเรื่องของเพศสัมพันธ์ (sexual intercourse) เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ก็มุ่งเน้นในการนำเสนอเรื่องของความสัมพันธ์ (sexual relationship) มากกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอแบ่งประเภทของหนังสือการ์ตูนแนวยาโอโยตามระดับการนำเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และเพศสัมพันธ์ ดังนี้

1) เรื่องที่เน้นฉากเพศสัมพันธ์ค่อนข้างมาก

กล่าวคือเป็นเรื่องที่แสดงถึงฉากเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์อย่างโจ่งแจ้ง และมีปรากฏให้เห็นบ่อยแทบทุกฉาก โดยทั่วไปมักจะเป็นหนังสือการ์ตูนแบบเล่มเดี่ยวจบ แต่สำหรับเรื่องที่น่ามาวิจัยนี้ก็สามารถจัดการ์ตูนเรื่อง Love Mode ให้อยู่ในประเภทนี้ได้ เพราะมีฉากที่แสดงถึงการมีเพศสัมพันธ์ค่อนข้างชัดเจนมาก และค่อนข้างจะเป็นจุดขายหนึ่งของการ์ตูนเรื่องนี้

การ์ตูนที่อยู่ในประเภทนี้ ตัวละครมักจะมีทัศนคติชัดเจนในเรื่องรสนิยมทางเพศ กล่าวคือมักจะแสดงออกอย่างชัดเจนว่าเป็นพวกรักร่วมเพศ (Homosexual) และสังคมในการ์ตูนประเภทนี้ก็มักจะมองเรื่องของชายรักชายเป็นเรื่องปกติธรรมดา

2) เรื่องที่เน้นเกี่ยวกับความรักความสัมพันธ์ แต่ก็นำเสนอเรื่องเพศสัมพันธ์ด้วย

เป็นการ์ตูนที่เน้นที่ความสัมพันธ์ของตัวละครมากกว่าฉากที่แสดงถึงเพศสัมพันธ์ (การร่วมเพศ) แต่เมื่อมีการแสดงถึงฉากเหล่านั้นก็จะไม่ใช่การนำเสนอแบบโจ่งแจ้งจนเกินไป แต่จะใช้วิธีให้ผู้อ่านไปจินตนาการต่อเอาเองมากกว่า บางเรื่องอาจมีปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง แต่บางเรื่องก็อาจมีเพียงไม่กี่ฉาก แต่โดยสรุปคือไม่มีการนำเสนอด้วยภาพที่ชัดเจนน่าเกลียดจนเกินไป แต่จะเน้นวาด

ให้ดูสวยงามเป็นศิลปะมากกว่าอาจารย์ ดังนั้นจุดขายของการ์ตูนประเภทนี้จะเป็นที่เนื้อเรื่องและภาพที่สวยงามมากกว่า แต่ก็มีความหวือหวาเพื่อเป็นสีสันและเพิ่มจุดขายให้กับเรื่องอยู่ด้วย สำหรับเรื่องที่น่าสนใจที่สามารถจัดให้อยู่ในประเภทนี้ก็ได้แก่เรื่อง G.Defend และ Bronze

การ์ตูนที่อยู่ในประเภทนี้ บางเรื่องสามารถรับรู้ถึงรสนิยมทางเพศของตัวละครได้ทันทีว่าตัวละครนั้นเป็นพวกกร่วมเพศ ดังเช่นในเรื่อง G.Defend เพราะตัวละครไม่มีความสนใจในเพศตรงข้ามเลย แต่สำหรับเรื่อง Bronze นั้น ไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจน นั่นเพราะว่าตัวเอกทั้งสองคนนั้นมีความรักและความสัมพันธ์ต่อกันและกันเท่านั้น แต่ทั้งสองคนกลับไม่สนใจผู้ชายคนอื่นเลย และถึงขั้นรับไม่ได้ด้วยซ้ำไปที่จะไปมีความสัมพันธ์กับชายอื่น ดังนั้นความสัมพันธ์ของทั้งคู่จึงเป็นความสัมพันธ์แบบพิเศษที่ยังไม่อาจหาคำนิยามได้

3) เรื่องที่เน้นเกี่ยวกับความรักความสัมพันธ์ของตัวละคร

เป็นเรื่องที่น่าเสนอเพียงความรักความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเพียงอย่างเดียว อาจจะมีความฉากที่แสดงออกให้เห็นถึงเพศสัมพันธ์ (sexual intercourse) บ้าง เช่น กอด หอมแก้ม จูบ แต่ก็จะไม่มีความไปกวนนี้ และภาพที่แสดงออกมาก็จะดูสวยงาม ไม่น่าเกลียด บางเรื่องอาจไม่มีฉากพวกนี้เลยก็ได้ ดังนั้นจุดขายของเรื่องประเภทนี้ก็คือภาพที่สวยงาม และเนื้อเรื่องที่สนุกสนานชวนติดตามมากกว่าส่วนอื่นๆ สำหรับการ์ตูนที่น่าสนใจในงานวิจัยนี้นั้น ที่สามารถจัดให้อยู่ในประเภทนี้ได้แก่เรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก และ ดำนานภูติน้ำแข็ง

การ์ตูนที่อยู่ในประเภทนี้นั้น ส่วนใหญ่จะแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมากกว่าการเป็นคนรัก แต่ก็ยังเป็นเพื่อนที่มีความพิเศษมากๆ บางเรื่องอาจจะบ่งบอกให้เห็นเลยว่าทั้งสองคนรักกันแบบคนรัก แต่ก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันโดยตรง นอกจากนั้นความรักที่ตัวละครมีให้แก่กันก็เป็นความรักบริสุทธิ์ที่มีให้กับคู่ของตนเท่านั้น และไม่สนใจผู้ชายคนอื่นเลย ดังนั้นจึงไม่อาจบอกได้ว่ารสนิยมของตัวละครที่อยู่ในการ์ตูนประเภทนี้เป็นแบบกร่วมเพศหรือไม่

6.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการ์ตูน

สำหรับตัวผู้วิจัยนั้นมีความเห็นว่า ในปัจจุบันสังคมญี่ปุ่นและสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมาก รวมถึงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการ์ตูนด้วย โดยสังคมนักอ่านการ์ตูนไทยเองก็รับเอาวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการ์ตูนญี่ปุ่นเอาไว้มากมาย จนแทบจะเรียกได้ว่าคัดลอกมาทีเดียว

จากการศึกษาและประสบการณ์ส่วนตัวของผู้วิจัยเอง เห็นว่าในปัจจุบันเราควรแบ่งประเภทของการ์ตูนญี่ปุ่นในประเทศไทยตามวัยและเพศของผู้ผู้อ่านอย่างกว้างๆ เสียใหม่ได้ ดังนี้

1) การ์ตูนสำหรับเด็ก

คือการ์ตูนที่มีเนื้อหาและการนำเสนอภาพเหมาะสมกับเด็กวัยประถมศึกษา เนื้อหาแสดงถึงคุณธรรมความดี ไม่มีความรุนแรง มุ่งเน้นให้เด็กเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งอาจรวมไปถึงพวกหนังสือการ์ตูนเชิงความรู้ต่างๆ และตัวอย่างการ์ตูนสำหรับเด็กที่ทุกคนรู้จักกันเป็นอย่างดี ก็ ได้แก่ โดเรมอน, แฮมทาโร่ เป็นต้น

2) การ์ตูนสำหรับเด็กผู้ชาย

คือการ์ตูนที่มีเนื้อหาที่เด็กผู้ชายชื่นชอบ แต่เด็กผู้หญิงจำนวนหนึ่งก็ชื่นชอบการอ่านการ์ตูนประเภทนี้เช่นกัน โดยส่วนใหญ่เหมาะกับเด็กในวัยมัธยมศึกษาขึ้นไป แต่ในความเป็นจริงแล้วเด็กวัยประถมศึกษาในยุคสมัยนี้ก็อ่านการ์ตูนประเภทนี้กันแล้ว ลายเส้นในการวาดการ์ตูนประเภทนี้มีหลากหลายรูปแบบ ไม่มีลักษณะเฉพาะตายตัว แต่จะแยกออกจากการ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิงได้ง่าย

การ์ตูนประเภทนี้อาจมีเนื้อหาที่มีความรุนแรงหรือมีฉากวิวาห์ แวมๆ ให้เห็นบ้าง แต่ก็ยังเป็นเพียงสีสันหนึ่งของเรื่องเท่านั้น

3) การ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิง

คือการ์ตูนที่มีเนื้อหามุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กผู้หญิง โดยทั่วไปเด็กผู้หญิงมักจะเริ่มอ่านการ์ตูนแนวนี้กันตั้งแต่วัยประถมศึกษา ลายเส้นในการวาดการ์ตูนมักจะดูสวยงามน่ารัก แบบที่เรามักจะเรียกติดปากว่า ‘การ์ตูนตาหวาน’ ส่วนใหญ่มักมีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตวัยรุ่นและความรัก แต่ก็อาจมีเนื้อหาแบบอื่นๆ แทรกเข้าไป เช่น ตลกขำขัน, สืบสวนสอบสวน, แฟนตาซี แต่โดยสรุปแล้วเนื้อหาหลักมักจะเกี่ยวกับความรักมากกว่า ซึ่งการ์ตูนในแนวยาโยก็ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการ์ตูนประเภทนี้เช่นกัน

ในปัจจุบันการ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิงหลายเรื่องก็มีฉากล่อแหลมอยู่มากเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป กล่าวคือผู้หญิงกล้าเปิดเผยและเปิดรับในเรื่องเพศมากขึ้นนั่นเอง

4) การ์ตูนสำหรับผู้ใหญ่

คือการ์ตูนที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนอย่างสิ้นเชิง เพราะเต็มไปด้วยความรุนแรงและภาพที่ล่อแหลมมากมาย ทั้งยังอาจสื่อให้เห็นถึงเรื่องเพศสัมพันธ์หรือเห็นอวัยวะสวณอย่างโจ่งแจ้ง ซึ่งถือเป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศไทยอยู่ ที่อาจเรียกได้ว่าเป็นสื่อลามกชนิดหนึ่ง แต่อย่างไรก็ดี ในต่างประเทศจะมีการจัดแบ่งเรทความเหมาะสมของเนื้อหาเหล่านี้ อยู่แล้ว จึงไม่ถือเป็นสิ่งผิดกฎหมายในต่างประเทศแต่อย่างใด ดังนั้นในประเทศไทยจึงมีการจัดพิมพ์และจัดจำหน่ายแบบหลบซ่อน ผิดกฎหมาย และหาซื้อไม่ได้ง่ายนัก

นอกจากจะจัดแบ่งการ์ตูนตามวัยของผู้อ่านแล้ว เรายังควรจัดแบ่งเนื้อหาความประเทขง โครงเรื่องและแก่นเรื่องอีกด้วย ซึ่งมีผู้แยกประเภทเอาไว้แล้วในงานวิจัยหลายๆ ชิ้น แต่ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการ์ตูนในยุคปัจจุบันแล้ว สมควรที่จะจัดแบ่งประเภทเสียใหม่ ดังนี้

1) **แนวต่อสู้ (Action)** – เป็นการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการต่อสู้ ทั้งอาจเป็นเรื่องราว การต่อสู้ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง เช่น วัยรุ่นต่อยตีกัน การต่อสู้ในสงคราม รวมไปถึงการต่อสู้ที่อยู่เหนือจินตนาการขึ้นไป เช่น การต่อสู้ในอวกาศ การต่อสู้โดยใช้พลังเหนือธรรมชาติ การต่อสู้โดยใช้หุ่นยนต์ยักษ์ การต่อสู้โดยใช้การ์ดหรือสัตว์ประหลาด(Monster) เป็นต้น กล่าวโดยสรุปคือการ์ตูนที่มุ่งเน้นเรื่องฉากต่อสู้เป็นหลัก โดยทั่วไปมีการแบ่งแยกฝ่ายดีและฝ่ายชั่ว มีการต่อสู้ตัดสินแพ้ชนะอยู่เกือบตลอดเวลา ตัวอย่างการ์ตูนในหมวดนี้ ได้แก่ ดรากอนบอล, ฮันเตอร์เอ็กซ์ฮันเตอร์, เซนต์เซย่า, เทพอสูริ่งจอกเงิน, เบอร์เซอร์, หุ่นเซดสังหาร, โปเกมอน, เกมกลคนอัจฉริยะ เป็นต้น

2) **แนวนิยายวิทยาศาสตร์ (Science fiction)** – เป็นการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวเกินจริงในแบบที่เป็นวิทยาศาสตร์ เช่น เรื่องราวในอนาคต การเดินทางข้ามเวลา มนุษย์ดัดแปลง (Cyborg) เป็นต้น การ์ตูนที่อยู่ในประเภทนี้ เช่น ARMS, Cyborg 009, หน่วยปราบเอเลี่ยน เป็นต้น

3) **แนวตลกขำขัน (Comedy)** – เป็นการ์ตูนที่มีเนื้อหามุ่งเน้นให้ผู้อ่านหัวเราะขำขันเป็นหลัก เนื้อเรื่องมักไม่ค่อยจริงจังหรือสมจริงนัก แต่ก็ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อผู้อ่าน เช่น ชินจัง, ครอบครัวยุติธรรม, บ๊อง บ๊อง, คิวหนาช่าส์สุดๆ เป็นต้น

4) **แนวลึกลับน่ากลัว (Horror)** – เป็นการ์ตูนที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกสยองขวัญ หวาดกลัว มักมีภาพที่รุนแรงอยู่มาก หรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับผีและจิตวิญญาณ หรือสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติต่างๆ เช่น ก้นหอยมรณะ, เกาะกระหายเลือด, ปริศนาเครื่องจมน้ำ เป็นต้น

5) **แนวสืบสวนสอบสวน (Suspense, Investigation)** – เป็นการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสืบสวนตามล่าหาความจริง และมีปริศนาให้ผู้อ่านขบคิดอยู่ตลอดเวลา โดยส่วนใหญ่มักเป็นการ์ตูนเกี่ยวกับการสืบสวนหาตัวคนร้าย คดีฆาตกรรม และอาจรวมไปถึงการสืบสวนเรื่องลึกลับอื่นๆ เช่น โคนัน, คินดะอิจิ, เดธโน้ต, คนปีศาจ เป็นต้น

6) **แนวกีฬา (Sports)** – เป็นการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬาโดยเฉพาะ ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นเรื่องเกี่ยวกับตัวเอกที่มีความฝัน มุ่งมั่นที่จะเอาชนะเพื่อไปถึงจุดสูงสุด เนื้อหามักเกี่ยวกับ

อุปสรรคและความพยายามของตัวเอง เช่น เดอะ พรินซ์ ออฟ เทนนิส, เอชทู, เอ้า ชู้ต!, กัปตันซีบาส, ก้าวแรกสู่สังเวียน, ข้าชื่อโคทาโร่, แสลมดังก์ เป็นต้น

7) **แนวผจญภัยเกินจริง (Fantasy)** – เป็นการ์ตูนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโลกที่ไม่มีอยู่จริง หรือโลกสมมติ เช่น โลกของเวทมนตร์, วิญญาณ, ประเทศที่ไม่มีอยู่จริง, การท่องไปในอวกาศ เป็นต้น มักมีเนื้อหาเกี่ยวกับการผจญภัยเพื่อค้นหาหรือมีเป้าหมายบางอย่าง เช่น คราก่อนเควส, ค้านานเทพประยุทธ์ เป็นต้น

8) **แนวชีวิตในโรงเรียน (School life)** – เป็นการ์ตูนที่นำเสนอเรื่องราวของวัยรุ่นในวัยเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรัก เรื่องราวสนุกๆ ระหว่างเพื่อน เรื่องราวชีวิตวัยรุ่นที่มีปัญหา ฯลฯ การ์ตูนที่อยู่ในประเภทนี้ เช่น อาสีมังกะไดโอ, คุโรมาตี้, โลฟี, จีทีโอ เป็นต้น

9) **แนวรักหวานแหวว (Romance)** – เป็นการ์ตูนที่นำเสนอถึงความรักระหว่างตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างชายหญิง ระหว่างชายกับชาย หรือแม้กระทั่งความรักระหว่างหญิงกับหญิง ส่วนใหญ่การ์ตูนประเภทนี้มักจะเป็นการ์ตูนสำหรับเด็กผู้หญิง แต่ในปัจจุบันก็มีการ์ตูนสำหรับเด็กผู้ชายหลายเรื่อง ที่มีการนำเสนอเรื่องราวของความรักระหว่างตัวละครเป็นหลักอยู่เช่นกัน การ์ตูนที่จัดอยู่ในประเภทนี้ เช่น สาวแกร่งแรงเกินร้อย, แอบปิ้งจริงๆ นะ, พิชเจอร์ล, มือขวากับขาใจ เป็นต้น

10) **แนวสาวน้อย (Harem)** – การใช้คำว่า ฮาเร็ม (harem) ในการเรียกการ์ตูนประเภทนี้ ไม่ได้มีความหมายตรงตัวเสียทีเดียว แต่เป็นการใช้คำศัพท์ที่ต้องการสื่อถึงรูปแบบการวางตัวละครในการ์ตูนเท่านั้น โดยการ์ตูนประเภทนี้เป็นการ์ตูนที่มุ่งเน้นให้มีตัวละครหญิงสาวน่ารักอยู่ในเรื่องมากมาย และมักมีพระเอกเป็นผู้ชายคนเดียวที่มีตัวละครผู้หญิงมารายล้อมอยู่รอบๆ ตัว และตัวละครหญิงเหล่านั้นก็มักจะหลงรักพระเอกด้วย การ์ตูนประเภทนี้มักมีฉากวิวาห์ แวมๆ อยู่ด้วยเสมอ แต่ก็ไม่มีฉากโป๊เปลือยโจ่งแจ้งอะไรมาจนเกินไป เพราะสำนักพิมพ์ในประเทศไทยมักจะเซ็นเซอร์ฉากเหล่านี้เอาไว้แล้ว ซึ่งการ์ตูนแนวนี้เป็นแนวที่กำลังได้รับความนิยมในหมู่เด็กผู้ชายในปัจจุบันมากที่สุดทีเดียว เช่น บ้านพักอลเวง, เนกิมะ, คอมมิกปาร์ตี้, เดียร์ อลวนรักจากฟากฟ้า, โอ! มายก็อดเดส เป็นต้น

ทั้งนี้ในปัจจุบัน ไม่จำเป็นว่าการ์ตูนหนึ่งเรื่องจะจัดให้อยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งเฉพาะเสมอไป บางครั้งการ์ตูนหนึ่งเรื่องอาจมีเนื้อหาแนวแอ็คชั่น, แฟนตาซี และตลก มากพอๆ กัน รวมอยู่ในเรื่องเดียวกันก็ได้ เช่น ในการ์ตูนเรื่อง “เทพอสูรจิ้งจอกเงิน” ก็มีการนำเสนอทั้งเรื่องราว

การต่อสู้ในโลกที่มีภูตผีปีศาจและเวทมนตร์อยู่ และยังมุ่งเน้นที่เรื่องความรักของตัวละคร รวมถึงแทรกความขำขันเอาไว้อีกด้วย ดังนั้นประเภทแยกย่อยที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ก็เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงประเภทของการ์ตูนที่มีอยู่ในปัจจุบันเท่านั้น เพราะในปัจจุบันนั้น เราสามารถพบเห็นการ์ตูนที่มีทุกประเภทแยกย่อยที่กล่าวมาข้างต้นรวมอยู่ในเรื่องเดียวแล้ว จนไม่สามารถจัดประเภทได้อย่างชัดเจนว่าการ์ตูนเรื่องนั้นอยู่ในประเภทใดกันแน่